

PODÁVÁNÍ OPIÁTŮ (návykových látek)

Návykovými látkami se rozumí omamné a psychotropní látky a dále léčebné látky, které je obsahují.

Zacházení s návykovými látkami je upraveno zákonem o návykových látkách a vyhláškou o evidenci a dokumentaci návykových látek a přípravků.

Návykové látky musí být uloženy v pevně připevněných (nepřenosných) příručních trezorech nebo v samostatných trezorech. Za jejich správné skladování na odděleních odpovídá pověřený lékař a pověřený nelékařský zdravotnický pracovník.

Za správné skladování a množství centrální zásoby návykových látek na pracovišti odpovídá pověřený lékař a vrchní sestra.

Jednotlivá pracoviště vedou evidenci o příjmu a spotřebě návykových látek v evidenční knize.

Evidenční kniha musí být na titulní straně opatřena razítkem nemocniční lékárny, identifikací pracoviště a musí být uveden pověřený lékař odpovědný za kontrolu návykových látek. Součástí evidenční knihy je seznam osob, které v ní provádějí zápisy, s uvedením jména a příjmení, bydliště a podpisového vzoru.

Pro každý druh návykových látek, sílu, koncentraci a velikost balení je vyhrazen určitý počet stran podle předpokládaného rozsahu spotřeby.

Za správný způsob vedení evidence návykových látek, jejich použití a hospodaření s nimi, odpovídá vedoucí lékař oddělení.

Likvidace nevyužitého zbytku návykové látky (tekutá forma) na pracovišti se provádí v souladu se zákonem o odpadech, vystříknutím do gázy nebo buničité vaty a uložením do spalitelného odpadu.

Likvidaci prošlých návykových látek zajišťuje nemocniční lékárna.

Účel:

- léčebný

Způsoby podávání návykových látek:

- per os (tablety, dražé, roztoky)
- per rektum (čípky)
- transdermálně (náplasti)
- subkutánně
- intramuskulárně
- intravenózně

Ošetřovatelský postup:

Pomůcky:

- lékařská dokumentace (název léku, forma, dávka, čas a způsob podání, podpis a jmenovka lékaře)
- evidenční kniha
- další pomůcky dle ordinovaného způsobu podání

Příprava pacienta:

- seznámení s výkonem

Popis výkonu:

- vyjmete ordinovaný lék z trezoru, zkontrolujeme jej podle dokumentace a ověříme si dávku a název léku
- spočítáme zůstatek léku v trezoru a zkontrolujeme, zda množství léku odpovídá záznamům v evidenční knize
- vrátíme zbytek balení léku do trezoru a trezor uzamkneme

- provedeme záznam do evidenční knihy - modrou tužkou na určenou stránku v knize zapisujeme datum, číslo chorobopisu, jméno pacienta, jméno lékaře nebo sestry aplikující lék, výdej, konečný stav zásoby
- provedeme hygienickou dezinfekci rukou
- připravíme si pomůcky na ordinovaný způsob podání léku
- dodržíme předepsaný čas podání léků a způsob aplikace dle lékařské dokumentace
- identifikujeme pacienta dotazem „Jak se jmenujete, prosím?“
- uložíme pacienta do vhodné polohy
- v případě perorálního podání zajistíme dopomoc pacientovi, který není schopen užít lék sám a zkontrolujeme, zda pacient lék požil
- zaznamenáme podání ordinovaného léku do dokumentace – červeně zapíšeme čas podání léku, stvrdíme podpisem a razítkem
- zajistíme úklid pomůcek
- v případě rozbití ampule nebo likvidace zbytku návykové látky provedeme zápis do evidenční knihy s podpisem pracovníka, odpovědného lékaře a svědka
- likvidace zbytku návykové látky se pak provádí v souladu se zákonem o odpadech (vystříknutím do gázy nebo buničité vaty a uložením do spalitelného odpadu)
- výdeje léků do evidenční knihy zapisujeme pouze modrou tužkou, příjmy se zapisují červeně

Péče o pacienta po výkonu:

- kontrolujeme dosažení účinku léků
- kontrolujeme výskyt vedlejších účinků
- při výskytu nežádoucích účinků kontaktujeme lékaře a provedeme záznam do dokumentace

Komplikace:

- nespolupracující pacient (neklid, porucha vědomí)
- alergická reakce
- aspirace
- nespolknutí léků
- odmítnutí léků

